

SUOMEN MATKAILUALAN LIITTO RY (SMAL)
Vilhonkatu 4 B
00100 HELSINKI
www.smal.fi

Eduskunnan talousvaliokunta

TaV@eduskunta.fi

10.05.2021

Suomen matkailualan liitto ry:n lausunto: Asia: HE 79/2021 vp Hallituksen esitys laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta / Tapahtumatakuu

Suomen matkailualan liitto ry (SMAL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä yritysten määräaikaista kustannustukea koskevan lain muuttamisesta siten, että lakiin lisätään uusi 5 b § koskien tapahtumatakuuta. Esitämme kunnioittavasti seuraavaa.

Yleistä

SMAL pitää kannatettavana, että tapahtuma-alan yrityksille esitetään erityistukea. Hallituksen kokoontumisrajoitukset ovat vaikuttaneet alaan tavoilla, joihin yrityksillä ei ole ollut mahdollisuutta vaikuttaa. On tärkeää huomata, että erilaiset tapahtumat, joita Suomessa vuosittain järjestetään runsaasti, ovat usein merkittävässä roolissa myös laajoissa matkapalveluiden ketjuissa ja matkakokonaisuuksissa. Tapahtuman peruuntumisella on laajat vaikutukset näissä tilanteissa myös moniin muihin matkailualan yrityksiin.

SMAL haluaa muistuttaa, että tapahtuma-alan tavoin koronapandemialla on ollut katastrofaalinen vaikutus matkatoimistoalaan, jonka liikevaihto on pudonnut yli 90 prosenttia verrattuna koronapandemiaa edeltävään aikaan. SMAL haluaa kuitenkin korostaa, että mikäli tapahtuma-alalle suunnataan erityistukea, on vähintään vastaava tuki kohdennettava myös kansainvälisen matkustuksen piirissä toimivalle matkatoimistoalalle. Keinoina on tuen oikean kohdentamisen ja sen riittävyyden varmistaminen alla mainituin tavoin.

Tuen oikea kohdentaminen

Lakiesitykseen sisältyy tuen saamisedellytyksenä, että tapahtumajärjestäjän on kerrottava suhteellisen seikkaperäisesti alihankkijoidensa kanssa tekemiensä sopimusten sisältö ja kompensointiperiaate, mikäli tapahtuma joudutaan perumaan viranomais määräysten vuoksi. Tämä on tärkeää, koska on pidettävä huolta, että valtiolta tapahtumajärjestäjälle tuleva korvaus kohdentuu myös alihankintaketjuun.

Kuten SMAL jo lain valmisteluvaiheessa työ- ja elinkeinoministeriölle ilmaisi, esityksestä puuttuu kuitenkin yksi merkittävä elementti. On huomattava, että tapahtumajärjestäjä itse voi toimia, ja hyvin usein toimiikin, alihankkijan roolissa. Matkatoimistolalla yritykset koostavat erilaisista palveluista kokonaisuuksia, joissa yhden osan muodostaa tapahtuma. Yhtenä esimerkkinä Savonlinnassa toteutuva majoituksesta, illallisista ja oopperajuhlalipuista koostuva kokonaisuus, jonka matkatoimisto myy asiakkaalle. Savonlinnan oopperajuhlien järjestäjä toimii suhteessa matkatoimistoon alihankkijan roolissa.

Jotta lausunnolla oleva tuki kohdentuisi oikein, tulisi myös edellä mainittu sopimusketju huomioida. Tapahtumajärjestäjän tulisi ilmoittaa myös samat asiat suhteessa tuotteen paketoijaan, jolloin se itse toimii alihankkijan roolissa kuin niissä tilanteissa, joissa se itse käyttää alihankkijoita. Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun paketoija on matkapalveluyhdistelmälain tarkoittama matkanjärjestäjä. Kun matkanjärjestäjä myy asiakkaalle matkapaketin ja se joudutaan peruuttamaan sen vuoksi, että paketin osana oleva tapahtuma perutaan, joutuu matkanjärjestäjä palauttamaan asiakkaalle koko asiakkaan maksaman matkan hinnan. On siis äärimmäisen tärkeää, että tuen saamisen edellytyksenä on, että tapahtumajärjestäjä veloitetaan palauttamaan matkanjärjestäjälle koko tapahtumasta veloitettu summa, mikäli se perutaan.

Omavastuuosuus

SMALin kanta on, että alalle, jonka toiminta on käytännössä estynyt viranomaismääräysten vuoksi, ei saisi kohdentaa laisinkaan kustannusten korvaamisessa omavastuuta. Nyt lausunnolla olevassa esityksessä kustannuksia on esitetty korvattavaksi 85 prosenttia. Omavastuu on ymmärrettävä niissä tilanteissa, joissa toiminta ei ole kokonaan estynyt. Sen sijaan omavastuu ei ole perusteltu silloin, kun toiminta estetään esimerkiksi viranomaismääräyksin. Näin voi käydä tapahtuma-alalla. Sama koskee myös kansainvälistä matkustusta, joka on ollut pysähdyksissä jo yli vuoden ja tilanne jatkuu yhä.

SMALin kanta on, että tapahtumatakuukorvaukseen ei tule sisällyttää omavastuuosuutta silloin, kun tapahtuma joudutaan viranomaismääräysten tai lain nojalla peruttamaan. Sen sijaan silloin, jos se voidaan toteuttaa suunniteltua pienempänä ja siitä syntyy joustamattomien kulujen vuoksi kustannuksia järjestäjälle, korvaus voidaan suhteuttaa syntyneisiin kustannuksiin.

SMAL tuo kuitenkin vahvasti esille sen, että mikäli omavastuuosuus poistetaan edellä mainituissa tilanteissa, on huolehdittava, että kustannustuki IV:een, jota valmistellaan tämän esityksen kanssa yhtä aikaa, sisällytetään liikevaihdon pudotusprosenttiin perustuva omavastuuosuuden porrastus.

Olemme tuoneet jo kustannustuki II:seen ja III:seen liittyviin lainmuutosesityksiin antamissamme lausunnoissa esille sen, että on täysin eri tilanne, jos yrityksen liikevaihto on pudonnut 30 prosenttia verrattuna siihen, että pudotus on ollut yli 90 prosenttia. Omavastuuosuuden pidättäminen yritykseltä, jolla toiminta on kokonaan tai lähes kokonaan keskeytynyt, ei ole perusteltavaa.

SUOMEN MATKAILUALAN LIITTO RY (SMAL)

Heli Mäki-Fränä
toimitusjohtaja

Tarja Luoma
lakimies